

Mevrouw Brigitte Grouwels, minister.- Wij hebben het plan voor advies aan de gemeenten en de bouwmeester voorgelegd. Die adviezen komen nu stilaan binnen en zullen het ons mogelijk maken verder te werken.

De heer Jef Van Damme.- Ik betreur dat de procedure zo lang duurt.

- Het incident is gesloten.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER JEF VAN DAMME

AAN MEVROUW BRIGITTE GROUWELS, MINISTER VAN DE BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING, BELAST MET OPENBARE WERKEN EN VERVOER,

betreffende "de modernisering ter verbetering van de veiligheid in de autotunnels".

Mevrouw de voorzitter.- De heer Van Damme heeft het woord.

De heer Jef Van Damme.- Tijdens de vorige regeerperiode engageerde de regering zich voor veiligere tunnels, met name door de Europese richtlijn 2004/54/EG inzake de minimale veiligheidsnormen voor lange tunnels om te zetten. Gezien het drukke verkeer en het belang van brandveilige tunnels, werd de richtlijn toegepast op de elf gewestelijke tunnels die langer zijn dan driehonderd meter. Er is onder meer een nieuwe signalisatie van de nooduitgangen nodig om die zichtbaarder te maken bij hevige rookontwikkeling. Begin 2009 werd deze nieuwe signalisatie aangebracht in de tunnel onder het Jubelpark en in de Wettunnel. Om al te grote veiligheidsrisico's te vermijden, moeten de negen overige tunnels dezelfde transformatie ondergaan.

In uw beleidsplan stelt u hiervoor 2012 voorop, maar de website van Mobiliteit Brussel en ook uw investeringsplan situeren de start van de noodsignalisatiewerken aan de andere tunnels in 2011. De werken zouden klaar zijn in 2013. Minister van Financiën Jean-Luc Vanraes trok in De Standaard van 5 maart aan de alarmbel door te

Mme Brigitte Grouwels, ministre (en néerlandais).- *Nous avons soumis le Plan aux communes et au maître-architecte, dont les avis sont en train de rentrer.*

M. Jef Van Damme (en néerlandais). *Je déplore la lenteur de la procédure.*

- L'incident est clos.

QUESTION ORALE DE M. JEF VAN DAMME

À MME BRIGITTE GROUWELS, MINISTRE DU GOUVERNEMENT DE LA RÉGION DE BRUXELLES-CAPITALE, CHARGÉE DES TRAVAUX PUBLICS ET DES TRANSPORTS,

concernant "la modernisation en vue d'améliorer la sécurité dans les tunnels routiers".

Mme la présidente.- La parole est à M. Van Damme.

M. Jef Van Damme (en néerlandais).- *Au cours de la législature précédente, le gouvernement s'est engagé à améliorer la sécurité des tunnels, en vertu notamment d'une directive européenne relative aux consignes de sécurité incendie. Onze tunnels régionaux de plus de trois cents mètres sont concernés et devront se doter d'une nouvelle signalisation permettant d'améliorer la visibilité des issues de secours en cas de fumée intense. Les tunnels Cinquantenaire et Loi ont été aménagés en ce sens dès 2009. Les neufs autres tunnels suivront.*

Votre plan de gestion prévoit cette mesure pour 2012, alors que Bruxelles Mobilité ainsi que votre plan d'investissement la prévoient pour 2011, et l'achèvement des travaux pour 2013. Le ministre des Finances a toutefois tiré la sonnette d'alarme en déclarant qu'il n'y avait pas d'argent pour l'entretien des tunnels et que le budget actuel permettait d'envisager leur rénovation sur 30 ans. Il y a donc un décalage entre vos plans et la panique de votre collègue.

Pourquoi a-t-il fallu tant de temps pour lancer le

stellen dat er geen geld voorhanden is om de tunnels te onderhouden en dat het met het huidige budget dertig jaar zal duren om alle tunnels te renoveren, als ze tegen dan nog niet zijn ingestort.

Er lijkt dus een kloof te bestaan tussen uw plannen enerzijds en de paniek van uw collega anderzijds.

Waarom heeft het zo lang geduurd voor de werken van start gingen? Tijdens de eerste twee jaar van de regeerperiode was er weinig gepland. Is de brandveiligheid van de tunnels voor u een prioriteit? Welke tunnels staan er op het programma? Is er voldoende geld voor de aanpassing van de tunnels? Zult u de planning voor de Leopold II-tunnel ongewijzigd volgen?

Mevrouw de voorzitter.- Mevrouw Grouwels heeft het woord.

Mevrouw Brigitte Grouwels, minister.- Mijn administratie is blijven werken aan projecten die de beveiliging van de tunnels beogen. Alleen de plaatsing van lichtbakens en van de nieuwe signalisatie van de nooduitgangen werd stopgezet, wegens problemen inzake de procedure voor de aanwijzing van één van de opdrachtnemers (afbraak en plaatsen van de tunnelwanden).

Sinds 2009 werd een aantal projecten uitgevoerd of aangevat. De volgende projecten zijn al volledig gerealiseerd: de plaatsing van de lichtbakens en de signalisatie van de nooduitgangen in de Belliardtunnel, de Reyerstunnel - centrum, de Troontunnel en de Baillytunnel; de vervanging van de oude automaten die de ventilatie besturen in geval van vervuiling of brand in de Leopold II-tunnel, de Reyerstunnel en de Louizatunnel; de vervanging van het systeem voor de telling van voertuigen, dat onontbeerlijk is voor de ventilatie, in de Belliardtunnel; de invoering van een nieuw systeem voor het beheer van de CCTV-beelden (Closed Circuit Television) in de tunnels in het Mobiriscentrum; de installatie van een systeem voor de verspreiding van dringende boodschappen door FM (Break-In), maar dit systeem zal slechts geheel operationeel en doeltreffend zijn na de versterking van de radio-elektrische dichting tussen de tunnelkokers.

Daarnaast zijn de volgende projecten nog in uitvoering: de plaatsing van lichtbakens en nieuwe signalisatie voor de nooduitgangen; de controle

chantier ? La sécurité incendie des tunnels est-elle une priorité pour vous ? Quels sont les tunnels visés par le programme ? Le budget est-il suffisant pour procéder à leur rénovation ? La rénovation du Tunnel Léopold II aura-t-elle lieu comme prévu ?

Mme la présidente.- La parole est à Mme Grouwels.

Mme Brigitte Grouwels, ministre (en néerlandais).- *Mis à part l'arrêt des travaux de pose de balisage lumineux et de la signalisation des issues de secours des tunnels - dû à des problèmes de procédure lors de la désignation de l'adjudicataire chargé des travaux -, mon administration a toujours continué à travailler à la sécurisation des tunnels.*

Depuis 2009, une série de projets ont été menés à bien : pose de balisage lumineux et de la signalisation des issues de secours dans les tunnels Belliard, Reyers-centre, Trône et Bailly ; remplacement des anciens automates qui commandent la ventilation en cas de pollution ou d'incendie des tunnels Léopold II et des complexes Reyers et Louise ; remplacement du système de comptage de véhicules du tunnel Belliard ; mise en place d'un nouveau système de gestion d'images Closed-Circuit Television (CCTV) des tunnels au centre Mobiris ; installation d'un système de diffusion de messages d'urgence par FM ('Break-In'), qui ne devrait être pleinement opérationnel qu'avec le renforcement de l'étanchéité radioélectrique entre les pertuis des tunnels.

Les projets suivants sont en cours d'exécution : pose de balisage lumineux et de la signalisation des issues de secours ; contrôle des accès aux locaux techniques des tunnels ; mise en oeuvre de nouvelles consignes d'incendie dans les automates ; renouvellement du système de télégestion du tunnel Belliard ; tests mensuels du système de détection

van de toegang tot de technische lokalen van de tunnels; de implementatie van de nieuwe veiligheidsvoorschriften in de automaten; de vernieuwing van het systeem voor telebeheer in de Belliardtunnel; de uitvoering van maandelijks tests aan het branddetectiesysteem van de tunnels en de controle van de gestuurde processen van de ventilatie; de aanpassing van de installatie voor de analyse van NO_x- en CO-vervuiling in de Leopold II-tunnel. Met het systeem voor de berekening van de reistijd door nummerplaatherkenning kunnen vier à vijf tunnels worden uitgerust. De Leopold II- en Rogiertunnels zijn al met dit systeem uitgerust.

De laatste jaren hebben zich in Europese tunnels tragische ongevallen voorgedaan. Daarom heeft mijn administratie bijzondere aandacht willen schenken aan dit onderwerp. Er werd een groep experts aangesteld om mijn eigen administratie te versterken.

De nieuwe Europese richtlijn over veiligheid is enkel van toepassing op tunnels van autosnelwegen (Trans Europees Route Netwerk - TERN) en kan dus niet worden opgelegd voor onze tunnels. Om duidelijkheid te brengen over de doelstellingen inzake veiligheid bij de renovatie van de tunnels, heeft Mobiel Brussel ervoor gekozen om de eisen van de Europese richtlijn te verduidelijken en aan te passen aan de tunnels van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Bij de aanpassing van de richtlijn wordt uitgegaan van de technische referentiesystemen die door andere Europese landen worden gebruikt voor werken aan tunnels in een stedelijke context. Momenteel is er een studie aan de gang over een technisch referentiesysteem per tunnelcategorie op basis van de Europese richtlijn 2004/54/EC en van andere referentieteksten, zoals de Franse technische instructie IT 2000-63.

Voor de volledige renovatie van de Brusselse tunnels, met inbegrip van de Leopold II-tunnel, is 350 miljoen euro nodig. Met het bedrag dat jaarlijks voor de veiligheid van de tunnels wordt uitgetrokken, zou dit 25 jaar duren. De alarmkreet van de heer Vanraes is dus terecht. Wij moeten op zoek gaan naar alternatieve financieringsmiddelen via Beliris of publiek-private samenwerkingsverbanden.

d'incendie des tunnels et contrôle de la ventilation automatique ; et adaptation des installations d'analyse de pollution aux NO_x et CO dans le tunnel Léopold II.

Les tunnels Léopold II et Rogier sont déjà équipés du système de calcul des temps de parcours par reconnaissance des plaques d'immatriculation. Quatre à cinq tunnels supplémentaires pourraient en être pourvus en 2011.

Suite aux tragiques accidents survenus en Europe dans les tunnels ces dernières années, mon administration a voulu accorder une attention particulière à ce sujet.

La nouvelle directive européenne sur la sécurité dans les tunnels ne s'applique qu'aux tunnels autoroutiers (réseau routier trans-européen TERN) et n'est donc pas imposable à nos tunnels. Cependant, dans un souci de clarification des objectifs de sécurité visés en matière de réhabilitation des tunnels, Bruxelles Mobilité a choisi de préciser et d'adapter les exigences de la directive européenne au contexte urbain des tunnels de la Région de Bruxelles-Capitale.

La rénovation complète des tunnels de la Région bruxelloise nécessite 350 millions d'euros. Il faut donc chercher des sources de financement alternatif via Beliris ou des partenariats public-privé (PPP).

La priorité a été donnée au tunnel Léopold II depuis le début de la législature, étant donné son état de vétusté et sa dangerosité intrinsèque.

Les travaux qui ont été réalisés représentent le minimum nécessaire pour supprimer les risques immédiats pour les usagers. La mise en conformité du tunnel à la norme européenne et à notre référentiel nécessite un investissement global estimé actuellement entre 90 et 120 millions d'euros HTVA. À cette fin, une étude de faisabilité financière d'un PPP de type Design - Build - Finance - Maintain (DBFM) va être lancée sous peu. L'objectif est de publier l'appel d'offres en 2012 et d'attribuer le contrat en 2013.

La signalisation directionnelle vers les sorties de secours dans les tunnels Belliard et Trône a été posée l'année passée, en coordination avec les travaux de démontage et de repose des panneaux

Gezien de vervallen toestand en de intrinsieke gevaarlijkheidsgraad van de Leopold II-tunnel wordt sinds het begin van de legislatuur voorrang gegeven aan die tunnel. De valse plafonds en de wandpanelen werden afgebroken en er werden nieuwe platen geplaatst om de overlangse ventilatie en de ventilatie in de nooduitgangen te waarborgen in geval van brand.

Deze werken zijn bedoeld om de onmiddellijke risico's voor de gebruikers op te heffen. De kosten om de tunnel volledig in overeenstemming te brengen met de Europese norm en met ons referentiesysteem vereisen een globale investering van 90 à 120 miljoen euro, exclusief btw. Binnenkort zal een financiële haalbaarheidsstudie worden uitgeschreven voor een publiek-private samenwerking via een DBFM-formule (Design, Build, Finance, Maintain). Het is de bedoeling om de offerteaanvraag in 2012 te publiceren en het contract in 2013 toe te kennen.

De bewegwijzering naar de nooduitgangen in de Belliard- en de Troontunnel werd vorig jaar geplaatst, gelijktijdig met de werken voor de afbraak en de plaatsing van de nieuwe wandpanelen. De plaatsing van de nieuwe middenwand in de Stefaniatunnel is gepland voor begin 2012, in functie van de productietermijnen. De vernieuwing van de kokers van de tunnels Kunst-Wet en Madou is afgerond. De kokers in de Stefania- en de Tervurentunnel zouden tegen de herfst moeten zijn vernieuwd. Naargelang van de beschikbare budgetten zullen ofwel de toegangshellingen van de Louizatunnel aan de Hallepoort, ofwel de toegangshellingen van de Boileautunnel worden gerenoveerd.

Tot slot zijn er sinds het begin van de legislatuur tal van herstellingswerken uitgevoerd, onder meer in de Louizatunnel, de Rogiertunnel en de Troontunnel. Die werken zijn momenteel nog steeds aan de gang.

De plaatsing van de lichtbakens en de aanduiding van de nooduitgangen zou tegen eind september 2011 moeten zijn voltooid in de Louiza-, Montgomery- en Rogiertunnel. De overige tunnels (Leopold II en Hallepoort) zijn in 2012 aan de beurt.

Mevrouw de voorzitter.- De heer Van Damme heeft het woord.

de bardage. La pose de la nouvelle paroi centrale dans le tunnel Stéphanie est envisagée pour le début de l'année 2012. Les rénovations des trémies des tunnels Arts-Loi et Madou sont achevées et celles des tunnels Stéphanie et de Tervuren devraient l'être pour l'automne. En fonction des budgets disponibles, nous lancerons soit la rénovation de la trémie du tunnel Louise côté Porte de Hal, soit celle des trémies du tunnel Boileau.

Enfin, de multiples travaux de réparation ont été réalisés depuis le début de la législature, notamment dans les tunnels Louise, Rogier et Trône.

Les tunnels Louise, Montgomery et Rogier seront équipés avant la fin septembre 2011 d'un balisage lumineux et d'une signalisation des issues de secours. Les tunnels Léopold II et Porte de Hal en seront équipés en 2012.

Mme la présidente.- La parole est à M. Van Damme.

De heer Jef Van Damme.- Misschien kan de regering geld besparen door een aantal tunnels te sluiten. Overweegt u die mogelijkheid?

Mevrouw Brigitte Grouwels, minister.- We hebben momenteel geen plannen in die richting, maar we moeten creatief zijn, dus ik sluit niet uit dat het ooit kan gebeuren.

- Het incident is gesloten.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER PHILIPPE PIVIN

AAN MEVROUW BRIGITTE GROUWELS, MINISTER VAN DE BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING, BELAST MET OPENBARE WERKEN EN VERVOER,

betreffende "het incident van 8 maart 2011 in de tunnels van de Kleine Ring".

Mevrouw de voorzitter.- Bij afwezigheid van de indiener en met instemming van de minister, wordt de vraag door mevrouw Viviane Teitelbaum voorgelezen.

Mevrouw Teitelbaum heeft het woord.

Mevrouw Viviane Teitelbaum (in het Frans).- *De heer Pivin diende reeds eerder interpellatieverzoeken in met betrekking tot de dynamische informatieborden in de tunnels van de kleine ring.*

Op 17 november 2010 luidde uw antwoord dat die borden het onderwerp van een studie uitmaakten.

De politie haalt na een ongeval de beschadigde voertuigen van de weg. Door het drukke verkeer in de tunnels moet de informatie dus snel en efficiënt worden doorgespeeld, om monsterfiles te vermijden.

Het incident van 8 maart laatstleden toont nogmaals aan dat er snel moet worden ingegrepen. Ten gevolge van een ongeval in de buurt van Madou bleven sommige tunnels drie uur lang gesloten. Er heerste chaos op de weg. De Leopold II-tunnel was wel open, maar het

M. Jef Van Damme (en néerlandais).- *Le gouvernement pourrait réaliser des économies en fermant certains tunnels. L'envisagez-vous ?*

Mme Brigitte Grouwels, ministre (en néerlandais).- *Ce n'est pas à l'ordre du jour, mais je ne l'exclus pas.*

- L'incident est clos.

QUESTION ORALE DE M. PHILIPPE PIVIN

À MME BRIGITTE GROUWELS, MINISTRE DU GOUVERNEMENT DE LA RÉGION DE BRUXELLES-CAPITALE, CHARGÉE DES TRAVAUX PUBLICS ET DES TRANSPORTS,

concernant "l'incident du 8 mars 2011 dans les tunnels de la petite ceinture".

Mme la présidente.- En l'absence de l'auteur et avec l'accord de la ministre, la question orale est lue par Mme Viviane Teitelbaum.

La parole est à Mme Teitelbaum.

Mme Viviane Teitelbaum.- Madame la ministre, M. Pivin vous a déjà interpellé plusieurs fois sur l'état des tunnels de la petite ceinture, sur leur gestion et leurs équipements de signalisation routière dits "dynamiques".

Vous lui avez répondu le 17 novembre 2010 que "l'installation de panneaux d'information dynamique le long de certaines voiries régionales bruxelloises en entrant dans les tunnels fait actuellement l'objet d'une étude. Ces panneaux indiqueront, entre autres, la durée de trajet estimée entre les grands carrefours sur un axe routier très fréquenté ou communiqueront d'éventuels accidents routiers".

Si nous savons que l'enlèvement des véhicules accidentés ou en panne est réalisé par les services de police, nous savons aussi que la circulation dans les tunnels de la petite ceinture impose une information rapide et réactive efficace pour éviter